

برداشت:

بهترین زمان برداشت محصول بابونه هنگامی است که گلها کاملاً باز شده باشند. گل‌ها (کپه‌ها یا طبقه‌ای گل) به همراه دمگل (حداکثر ۳ تا ۴ سانتیمتر) بادست (درمزارع کوچک) و یا با ماشین ویژه در مزارع بزرگ برداشت می‌شوند.

زمان برداشت در خوزستان اواخر اسفند و فروردین ماه است.

برداشت دیر یا زود گل‌ها به همراه بخش‌هایی از اندام‌های رویشی آنها مثل برگ و ساقه نقش عمده‌ای در کاهش کیفیت و کمیت اسانس گل بابونه دارد.

پس از برداشت بی‌درنگ باید گل‌ها را در سایه به روش طبیعی و یا در خشک‌کن خشک شوند. معمولاً در هر متر مربع می‌توان یک کیلوگرم محصول تازه را پهنه کرد و پس از ۵ تا ۶ روز آن را جمع کرد. در خشک کردن مصنوعی از خشکن‌های نقاله‌ای و نرده برگدان (پایه دار) با حرارتی معادل ۳۵ تا ۴۵ درجه سانتی گراد و با اختیاط برای مدت ۵ تا ۶ ساعت استفاده می‌کنند. تأخیر در خشک کردن سبب تغییر رنگ و کاهش کیفیت اسانس آنها می‌شود.

پس از خشک کردن محصول بابونه برای بسته بندی و یا انبار کردن فقط از جعبه‌های چوبی یا کیسه‌های کنفی و پارچه‌ای باید استفاده کرد.

عملکرد گل تازه بابونه ۴۰۰ تا ۱۶۰ کیلوگرم در هکتار است که پس از خشک شدن به ۸۰ تا ۳۵ کیلوگرم می‌رسد.

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان
اداره کل امور غیر ثابت خوزستان - مدیریت بهره‌گیری ترویج کشاورزی

کشت گیاه دارویی بابونه در خوزستان

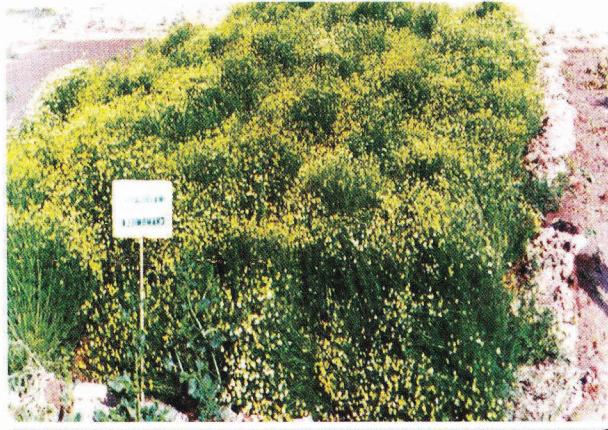

نگارش: حمید هویزه

محقق مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان

ویراستار: علیرضا نیکخواه کارشناس ترویج

۱۳۹۶

کشت بابونه استاندارد

بابونه خودرو

این بروشور با شماره ۴۳۳ در شورای رسانه‌های ترویجی مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی خوزستان به ثبت رسیده است

دوره آبیاری :

اگرچه بابونه نسبت به کم آبی مقاوم است ولی در موقع کاهش بارندگی باید آبیاری شود.
آبیاری اول بلا فاصله پس کاشت و آبیاری دوم ۴ روز پس از آبیاری اول انجام می شود.
در دوره رویش هر ۱۵ تا ۲۰ روز با توجه به نوع خاک و میزان و زمان بارندگی آبیاری شود.

کود های مورد نیاز :

صرف ۳۰ تا ۴۰ کیلوگرم در هکتار کود فسفره پیش از کاشت و ۳۰ تا ۴۰ کیلوگرم کود ازت سرک در فصل پاییز در افزایش عملکرد گل و اسانس مؤثر است.

کنترل علف های هرز :

بابونه نسبت به علف های هرز و مزاحم مقاوم است. بنابراین سمپاشی برای کنترل علف های هرز لازم نیست و اصولاً مواد شیمیایی به ویژه سوم و علف کش ها بر مواد موثره دارویی گیاهان اثر منفی دارد. با توجه به دوره رویش کوتاه بابونه، استفاده از شخم پس از بارندگی های اولیه و زیر خاک کردن علف های هرز سبز شده در زمان تهیه زمین بهترین روش مبارزه با علف های هرز این گیاه است.

تناوب کاشت :

با توجه به دوره رویش نسبتاً کوتاه بابونه، بهتر است این گیاه در تناوب با غلات، ذرت، سیب زمینی و چغندر قند کشت گردد.

مناطق مناسب رویش :

بابونه به صورت خودرو در همه مناطق شمالی و شرق استان می روید. بنابراین می توان آن را در شهرهای شوشتر، دزفول، اندیمشک، بهبهان، رامهرمز، باغملک و مسجدسلیمان کشت نمود.

بذر مناسب کشت بابونه :

بذر بابونه خیلی ریز و سبک است. برای کاشت بذر خالص بابونه باید آن را با مواد پخش کننده مانند ماسه مخلوط کرد و با دست و یا ماشین بذر افشار کاشت. برای کاشت بذر طبیعی که شامل بذر و اندام های گل و کپه هاست، نیازی به مواد پخش کننده نیست.

زمان کاشت :

کاشت بابونه در خوزستان در فصل پاییز و از نیمه دوم مهرماه شروع می شود و تا پایان آبان ماه ادامه دارد.

تهیه زمین و کاشت :

پس از آبیاری و گاور و شدن زمین شخمنی به عمق ۲۰ تا ۳۰ سانتی متر زده و سپس کودهای شیمیایی و دامی مورد نیاز را پاشیده و پس از آن کلوخه ها را با دیسک خردکرده و کودها را زیر خاک می کنند و با ماله صاف کرده و غلتک می زنند.

پس از آماده شدن زمین با ردیفار بذر را به فاصله ۲۰ سانتی متر و به عمق ۳ میلی متر می کارند. در هر هکتار ۳ تا ۴ کیلوگرم بذر خالص مورد نیاز است. روی بذر کاشته شده باید غلتک سبک زد و پس از آن برای آبیاری مزرعه را کرت بندی و مرزبندی نمود.

بابونه گیاهی علفی، یک ساله است که در خوزستان در زمستان می روید. گلهای کوچک و مجتمع بابونه در انتهای ساقه اصلی و فرعی بر روی نهنج مخروطی شکل یا کله قندی قرار گرفته اند.

قسمت دارویی بابونه گلهای رسیده یا همان کپه ها (نهنج) است.

خواص درمانی :

بابونه آرام بخش، مقوی معده، ضد استفراغ، ضد اسهال، ضد نفخ، ضد کرم، ضد تورم، مرتبط کننده پوست، محافظه زخم و بر طرف کننده جوش های پوست است. اسانس بابونه خاصیت ضد میکروبی و هضم کننده غذا دارد.

عصاره بابونه در صنایع آرایشی و بهداشتی و برای تقویت موی سر استفاده می شود. بخور بابونه برای نزله های بینی (زکام)، گلو و برونشها استفاده می شود.

روش و میزان مصرف :

۱- دم کرده گل بابونه: ۲-۴ گرم گل را در آب در حال جوشیدن ریخته و ۱۰-۱۵ دقیقه بعد صاف کرده و می نوشیم. دم کرده را سه بار در روز می توان مصرف کرد.

۲- برای کمپرس یا غرغره و شست و شو می توان ۳-۱۰ گرم گل بابونه را در ۱۰۰ میلی لیتر آب ریخته و به مدت ۵-۱۰ دقیقه جوشانید و سپس آن را صاف کرد و پس از سرد شدن استفاده کرد.

برای بخور، بر روی ۶ گرم گل باید یک لیتر آب جوش ریخت. برای بخور، بر روی ۶ گرم گل باید یک لیتر آب جوش ریخت.